

2023-08-06

Till Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs.@regeringskansliet.se

S2023/00704

Remissvar: Tillgång till försäljningsuppgifter om humanläkemedel (SOU 2022:72)

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation, en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening. Vårt syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård genom att främja vetenskap, utbildning, etik och kvalitet.

SLS har getts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerade betänkande, och i beredningen av SLS yttrande har vi fått in remissvar från SLS medlemsföreningar *Svensk förening för allmänmedicin* och *Svensk förening för basal och klimmisk farmakologi* samt kommentarer från *Svensk förening för medicinsk radiologi*.

Utredningen är en konsekvens av en kammarrättsdom 2018 som ledde till att Ehälsomyndigheten och Socialstyrelsen kraftigt begränsade tillgången till offentlig läkemedelsstatistik redovisat som kostnad i kronor samt definierade dygnsdoser. Förändringen påverkade inte möjligheterna till direkt forskning kring läkemedelsanvändning eller för regionerna att följa upp läkemedelsanvändningen.

Se mer om bakgrunden här:

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2019/02/beslut-om-att-inte-lamna-ut-lakemedelsstatistik-skapar-stor-oro/>

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2021/02/utredning-ska-sakra-utlamning-av-lakemedelsstatistik/>

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2022/06/lakemedelsstatistikutredning-far-nytt-uppdrag-och-mer-tid/>

Utredningens förslag syftar till att så långt som möjligt återställa allmänhetens tillgång till läkemedelsstatistik. Samtidigt som det är viktigt med en så snar återställare som möjligt så har vi inom kommittén för läkemedelsfrågor problem med den begränsning som utredningen föreslår (och som är en konsekvens av den legala utgångspunkt man använt) nämligen att allmänhetens tillgång till läkemedelsstatistik enbart ska gälla för läkemedel som helt eller delvis betalas med skattemedel. Förslaget innebär bland annat att nya läkemedel på recept innan de fått ett positivt beslut om förmån från Tandvårds- och Läkemedelsförmånsnämnden, TLV, inte kommer ingå. Ett antal läkemedel som idag inte omfattas av läkemedelsförmånen av skilda skäl (företaget behöver inte ha sökt eller ha valt att avstå från förmånen - t ex för vissa antibiotikamixturer - för att kunna höja priset, eller han ha fått nej från TLV).

Vårt argument så här långt är att även om en del läkemedel på recept inte omfattas av förmån så finns det fortfarande ett stort allmänintresse både för enskilda individer och utifrån ett folkhälsoperspektiv kring hur de införs i och används inom svensk vård. Se t ex sidan 22 i sammanfattningen och det bakomliggande resonemanget i kapitel 8.6 på sidan 164:

ADRESS Svenska Läkaresällskapet, Box 738, 101 35 Stockholm BESÖKSADRESS Klara Östra Kyrkogata 10

VXL 08-440 88 60 WEBB WWW.sls.se

Utredningens bedömning: Intresset av offentlighet väger tyngre än intresset av att skydda enskilda juridiska personers ekono-miska förhållanden när det gäller vissa uppgifter om sålda human-läkemedel för vilka priset är särskilt reglerat, som är offentligt finansierade, eller som har sålts till hälso- och sjukvård eller tand-vård som bedrivs med offentlig finansiering.

För Svenska Läkaresällskapet

Tobias Alfvén
Ordförande

Mikael Hoffmann
Ordförande SLS kommitté för
läkemedelsfrågor

Bilagor:
Svensk Förening för Allmänmedicin
Svensk förening för basal och klinisk farmakologi

Svar på remiss till Svenska Läkaresällskapet

Utredning: Tillgång till försäljningsuppgifter om humanläkemedel (SOU 2022:72)

Ställningstagande från Svensk förening för basal och klinisk farmakologi (SFBKF)

Utredningen föreslår en del ändringar i olika lagar. SFBKF välkomnar de föreslagna ändringarna i lagen (2009:366) om handel med läkemedel, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lagen (2018:1212) om nationell läkemedelslista och förordningen (2005:363) om läkemedelsregister hos Socialstyrelsen och anser att dessa ändringar är både nödvändiga och lämpliga för ändamålet som definierat i utredningen. SFBKF förespråkar att utvidgningen av datagrundlaget inte begränsas till internt bruk hos berörda myndigheter utan att sådan utvidgad statistisk information, som t.ex. tal om defined daily doses (DDD), görs offentlig tillgänglig utan formell ansökan, t.ex. genom Socialstyrelsens offentliga statistikdatabas om läkemedel eller liknande. Denna databas används av många forskare inom fälten läkemedelsepidemiologi, läkemedelsäkerhet (pharmacovigilance) och public health.

SFBKF är en medlemsorganisation i Svenska Läkaresällskapet (SLS) och ingår även i Kungliga vetenskapsakademiens nationalkommitté för fysiologi, farmakologi och neurovetenskap. Föreningen utgör en sammanslutning av personer intresserade av farmakologi (läkemedelslära), klinisk farmakologi och närliggande ämnesområden.

För styrelsen i SFBKF:

Marja-Liisa Dahl, ordförande

Arne Reimers, vetenskaplig sekreterare

Malmö, 2023-06-10

REMISSVAR
2023-06-08

Svenska Läkaresällskapet
Box 738
101 35 Stockholm

susann.asplund@sls.se

Remissvar: Tillgång till försäljningsuppgifter om humanläkemedel (SOU 2022:72)

Svensk förening för allmänmedicin (SFAM) har läst igenom sammanfattningen av denna remiss och tycker att förslagen är bra. Dock anser vi inte att läkemedel utan förmån ska undantas från statistiksekretessen. Även om en del läkemedel på recept inte omfattas av förmån så finns det fortfarande ett stort allmänintresse både för enskilda individer och utifrån ett folkhälsoperspektiv kring hur de införs i och används inom svensk vård. Vår bedömning är att fördelarna med att ha tillgång även till denna statistik tydligt överväger nackdelarna.

För Svensk förening för allmänmedicin

Magnus Isacson
Ordförande